

Конференція Об'єднаних Народів закінчилася

Лондон. Пленарні Збори Об'єднаних Народів після 36-денних нарад 15 лютого закінчили свою роботу. Чергова конференція почнеться з вересня п. р. в Нью-Йорку, в тимчасовому осідку Об'єднаних Народів. Крім формальних справ — вибору президента пленарних зборів Об'єднаних Народів, генерального секретаря Організації, роз'язано і міжнародні спірні справи — Ірану, Греції й Індонезії, полагоджено справу віткачів, створено комісію для контролю атомової енергії та започаткована кампанію проти небезпеки голоду в світі.

ОБВИНУВАЧЕННЯ ЩОДО ІНДОНЕЗІЇ ВІДХИЛЕНО

Після довгих дискусій Світова Рада Безпеки підтримала англійську пропозицію щодо індонезійського питання та відхилила обвинувачення представника советської України з приводу перебування британських військ в Індонезії. Відхилено пропозицію із засланням окремої комісії до Індонезії. Під час голосування советська Україна не брала участі, бо вона че в членом Ради Безпеки. За пропозицію советської України голосував лише СССР і Польща. Рада Безпеки відхилила також і египетську пропозицію та советський додаток до неї Вишинського, щоб таки вислати спеціальну комісію на Яву. Таким чином полагоджено індонезійську справу. Розв'язані її мають широком безпосередніх переговорів голландський генерал-губернатор та провідник індонезійського уряду.

ОСІДОК ООН.

Комісія для справ визначення осідку ООН. 22 голосами проти 17 ухвалила підшукати цей осідок у двох західних Штатах США. Представники великих держав, за винятком Франції, що голосували за Сан-Франциско, погодилися з тим вибором. Тимчасовим осідком Об'єднаних Народів призначено Нью-Йорк.

АЛЬБАНІЮ НЕ ПРИЙНЯТО ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАРОДІВ

Світова Рада Безпеки вісімома голосами проти трьох відхилила югославську пропозицію про прийняття Альбанії до Організації Об'єднаних Народів. Голова Ради Безпеки Макін за пропонував розв'язання цієї справи на чергові засідання весни. Бевін і Стеттініюс підтримали цю пропозицію. Тоді Бевін підредагував, що Англія голосуватиме проти прийняття Альбанії. За прийняття Альбанії голосувала лише СССР, Югославія і Польща.

СПРАВА СІРІЇ І ЛІБАНОНУ

Черговою справою на Раді Безпеки було ждання Сирії і Лівану про виведення англійських і французьких військ з цих країн. Дебати в цій справі відкрив делегат Лівану Гамід бен Франгі, який захдав одночасного й безумовного виведення цих військ з Леванту під наглядом Світової Ради Безпеки. З тим самим жаданням виступив делегат Сирії Аль-Кури. Делегат США Стеттініюс застеповав до Англії і Франції, щоб вони в міру можливості скоріше вивезти свої війська з Сирії і Лівану. Советський делегат Андрій Вишинський гостро застежував англійську і французьку політику в цих країнах та заявив, що единою розв'язальною цієї справи є виведення військ цих держав з Сирії і Лівану. Французький міністр закордонних справ виступив з обороною проти спірнісько-ліванонських обвинувачень та запропонував обговорити ці справи безпосередньо з цими державами та докладно отримати підлий виведення військ.

Після двохденних дебатів до голосування по даної американській пропозиції поганою розподілі переговорів між обома сторонами. Вишинський виступив з кількома додатковими пропозиціями. Російські пропозиції були відхилені.

УВАГА!

З огляду на збільшений розмір цього числа, ціна його — 1 марка.

і. Рада Безпеки більшістю (сім) голосів прийняла американську пропозицію. Тоді виступив знову Вишинський та несподівано заявив, що він скоріше з правом вето.

Бада Безпеки зійшлась знову на засідання 31 березня в Нью-Йорку, якщо не постане на гла потреба зійтися раніше.

ВІРШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВІТКАЧІВ

Пленарні Збори Об'єднаних Народів прийняли одноголосно пропозицію відділу культурних і гуманітарних справ щодо проблем віткачів і примусово вивезених осіб. Згідно з цією постановою, віткачі, які мають важливі підстави не віратися до своєї батьківщини, не будуть змушені до повороту. Однак над цими особами здійснюються спеціально створена міжнародна організація. Проте ніякі заходи щодо віткачів і примусово вивезених осіб не можуть перешкодити справедливому покаранню воєнних злочинців в іншій країні. Три додаткові пропозиції советської делегації, що їх висуває Андрій Вишинський, який в основному підтримував пропозицію вище пропозицію, пленарні збори відхилили.

Постанова пленарного збору Об'єднаних Народів трактувати справу віткачів як міжнародну проблему, викликала пожалії дебати Советського делегата Вишинського запропонував додаткові пропозиції: щоб в таборах віткачів не було дозволено «жадна пропаганда проти Організації Об'єднаних Народів і її членів та проти повернення віткачів на батьківщину»; керівний персонал таборів віткачів повинен бути тієї національності, якої є віткачі або вивезені особи; квіслітівців, зрадників і воєнних злочинців не вважати за віткачів, а не гайно відслати до тієї країни, в якій вони вчинили злочини.

Відповідно Вишинському, американська делегація пан Елеонора Рузвелт сказала, що вона відмінно не була проти відслання зрадників до їхньої батьківщини. «Але є люди, які під час війни боролися проти ворога своєї батьківщини та, не вважаючи на те, не хочуть віратися на батьківщину, бо вони не погоджуються з теперішнім урядом своєї батьківщини». Пані Рузвелт запітиє, чи було б можливим, наприклад, щоб еспанських віткачів віддати під нагляд влади Франка. Мешканці таборів не може бути відібрано право вільно говорити про своє становище.

Вишинський на цю промову заявив, що ко-

Вибори в Бельгії

Брюссель. Під час виборів до бельгійського парламенту у неділю 17 лютого найбільше голосів одержала права християнсько-соціальна партія, що матиме в посольській камері 92 послів. Соціалістична партія прем'єра від Аскера буде мати 70 послів. Комуністи одержали 23 місця, ліберали — 16 і демократична унія — 1.

Ні одна з цих партій не матиме абсолютної більшості в парламенті. Як видно з наслідків виборів, наді короля на одержання нації бельгійського трону дуже мізерні. Одна лише християнсько-соціальна партія, що підтримує повернення короля до Бельгії, не має в парламенті абсолютної більшості.

Крім виборів до парламенту відбулися також вибори до сенату, до якого обрано на 164 чле-

Колегія кардиналів у Римі

Рим. Папа Пій XII. відкрив 18 лютого таємну колегію кардиналів для урочистого надання кардинальської гідності для новопризначених 32 кардиналів, що прибули тепер до Риму з усього світу. За кілька днів до відкриття колегія папа прийняв на приватній аудієнції архієпископа Нью-Йорку Спельмана, через якого передав свою подику за американські заходи допомогти Європі, що голодує. Спельман, який під час війни прибув до Риму

За створення світового уряду

Нью-Йорк. Близько 1000 відомих американських науковців, літераторів, артистів, промисловців, духовенства, вчителів і профспілкових діячів звернулися з домаганням до президента Трумена вжити відповідні заходи для створення справжнього світового уряду, який зробить негайні кроки проти атомової війни в майбутньому.

Вони просять президента подати відповідні пропозиції щодо створення такого уряду через американську делегацію при Організації Об'єднаних Народів. Якщо ця акція в Організації Об'єднаних Народів не мала б успіху, пропо-

нують, щоб спочатку створити світовий уряд для тих народів, які вже тепер стоять за створення такого уряду. Потім, як висловлюють надії ті, що підписали домагання до президента, добровільно приступляти до нього інші народи.

БІЛА КНИГА ПРО АРГЕНТИНУ

Вашингтон. Американський уряд опублікував перед виборами в Аргентині, що мають там незабаром відбутися, білу книгу, в якій обвинувачується уряд Перона за підтримку державою її під час війни та в запроваджені тоталістичного режиму в Аргентині. Біла книга посилається на документальні матеріали, що їх знайдено в Німеччині. Американський міністер закордонних справ Бірс заявив, що відповідні заходи проти Аргентини будуть вжити щойно після обговорення цього питання з урядами інших американських республік.

СВІТОВА ХАРЧОВА КРИЗА ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІОЮ

нечистю є обмежувати волю і дії людини та що взагалі нема обмежень свободи. Свободу обмежує саме життя. Новозеландський прем'єр Петро Фрaser застеріг проти обмеження свободи та самоохорони хованням у тінь страху. Він сказав: «Не толеранція привела до війни, а — наявність — нетolerанція». Як подано вище, советська пропозиція була відхиlena значною більшістю голосів.

СВІТОВА ХАРЧОВА КРИЗА ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІОЮ

Пленум Об'єднаних Народів розглянув важливу пропозицію п'яти великих держав щодо харчового стану в світі. Ухвалено зажадати від усіх народів світу, щоб вони заощаджували харчові запаси, підвищили продукцію та докладно встановили свої харчові потреби. Представники Австралії і Канади пообіцяли найбільшу можливу допомогу. Канада зможе експортувати всі заощаджені під час війни харчові резерви. Данія зробиться ввозу харчів з закордону та буде підносити данську продукцію. Особливо тяжкий харчовий стан в Індії, делегат якої звернувся з запитанням до Росії, чи вона зможе допомогти Індії харчами, зазначивши, що під час війни Індія допомагала Росії. Бевін стверджує, що світові бракує п'ять мільйонів харчів та сказав, що світова криза триваємою щонайменше рік та що харчова ситуація справді загрозлива. Культура людства залежить від роз'язання харчового питання. В своїй промові Стеттініюс сказав, що американський уряд та американський народ співпрацюватиме з усією ширістю в боротьбі проти голоду.

КІНЦЕВІ ПРОМОВИ

На закінченні пленарних Зборів Організації Об'єднаних Народів говорила британський прем'єр Клемент Етлі, Поль Спак — як президент пленарних зборів — та Тріве Іл, генеральний секретар Організації Об'єднаних Народів. Спак сказав, що делегати 51 нації показали, що вони мають шире бажання призначити співпрацювати. Він може, отже, проголосити світові послання віри і надії. Іл заявив, що коли парламент людства залишається нацією мірію, то однією Об'єднаними Народами під час пленарних зборів є справді демократичним формулом для вільного і єднократного вирішення великих міжнародних і господарських проблем сучасності.

НОВИЙ АМБАСАДОР США У МОСКВІ

Вашингтон. Президент Трумен призначив генерала Вальтера Сміта, кол. шефа штабу генерала Айзенговера, амбасадором США у Москві.

ШПІОНАЖ У КАНАДІ

Оttawa. Канадський прем'єр Мекленбін Кінг позав до публічного відома, що розпочалося судове слідство проти п'ятої ради осіб, яких недавно арештовано за шпіонаж. Серед арештованих знаходиться канадські урядовці та члени одного з дипломатичних представництв у Канаді. Досі ще не оголошено ім прізвищ арештованих, після того, як політав їхній прізвищ. Лише повідомлено, що «таємній шпіонаж» потрапили до рук революційного уряду. Канадський мініster обороною заявив, що зраджені таємниці не стосуються атомової енергії.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В ЕГІПТІ

Каїр. З Каїру, Александрії й інших міст Египту повідомлено про антибританські демонстрації египетських студентів. Під час «зударя» з поліцією вбито кілька студентів та понад сто поранено. Студенти домагаються негайного виведення британських військ з Египту та Судану. В заліві до президентства Трумена та британського міністра закордонних справ Бевіна египетські студенти домагаються нової незалежності Египту. Крім цього, вони жадають також уступлення теперішнього египетського прем'єра, та відкликання египетських делегацій з Організації Об'єднаних Народів.

НОВИЙ УРЯД В ЕГІПТІ

Каїр. Дотеперній египетський кабінет міністрів подався до димісії, у наслідок розხidenня думок з партією вафідів, які зганьбили уряд за його поведінку щодо студенцьких демонстрацій та відкликали свого міністра з кабінету. Король Фарук уховнаважив безпартійного Ісаїла Осіні Пашу створити новий уряд. Ісаїл Паша повідомив незабаром про створення нового уряду, до складу якого вийшло 8 безпартійних і 3 ліберали.

СВІТОВА ЦЕРКОВНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Берлін. Як повідомляє Ройтер, в Женеві незабаром відбудеться з'їзд представників православної та протестантської церкви з 30 країн. На цьому з'їзді вперше після війни візьмуть участь і представники німецької протестантської церкви.

ПРАВА ЛЮДИНИ ПЕРЕД ФРАНЦУЗЬКИМИ НАЦІОНАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ

Паріж. Конституційна комісія французьких національних зборів 20 голосами проти 16 відхідників ухвалила проект про визнання свободи преси. Проти цього проекту голосували сопільники і комуністи, які висловили побоювання, що за теперішніх обставин свобода преси у Франції може привести до того, що її може опанувати небажаний елемент. Також інші спірні питання — гарантія приватної власності — голосами лівих партій було вирішено так, що гарантуються лише власність як виділі праці і ощадності, але спадкова власність не буде взята під правну охорону.

ВАРШАВА ДОМАГАЄТЬСЯ РОЗПУСКУ ПОЛЬСЬКИХ ВІЙСЬК В ЕВРОПІ

Лондон. Британський уряд одержав від польського уряду поту, в якій той він домагається розпустити польські військові формування в західній Європі, що перебувають під британською командою.

СОВЕТСКІ ВИБОРІ

Москва. Під час виборів у Советському Союзі обрано 1339 членів верховної ради, в тому числі 647 членів до ради національностей. За список комуністичних і беспартійних кандидатів голосувало 99,18 від. Загальне число наставлених опозиційно виборців обраховують на близько 900.000.

ЗНОВУ НЕСПОКОЙ В ІНДІЇ

Калькутта. Як повідомляє «Асошиейтед Прес», в Калькутті під час протестаційних зборів проти засудження на 7 літ в'язниці капітана Абдул Рашида, члена створеноїного свого часу японцями «індійської національної армії», дійшло до зудару між поселенням і поліцією, внаслідок чого, за неофіційними даними, вбивто 15 осіб та 200 поранено.

ЖАДАННЯ ГАНДІ

Калькутта. Магнат Ганді, як про це повідомляє «Асошиейтед Прес», зажадав від віцекороля Індії створення нового національного уряду, який би спроможний був подолати сучасну харчову кризу та недостачу текстильних товарів. Запропонований від Ганді новий уряд мав би складатися з членів конституційних зборів, незалежно від їхньої партійної належності.

ТИФ В ЕВРОПІ

Вашингтон. Як повідомляє УНРРА в звіті про стан здоров'я, випадки захворювання на тиф занотовані від берліна до Шлезії і «хід» Пруссії, поширилися на територію від Балтійського моря до Дунаю.

ЗМЕНШЕННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ ОКУПАЦІЙНОЇ АРМІЇ

Паріж. Французька окупаційна армія в Німеччині, наслідком заощаджуваних заходів французького уряду, буде зменшена на половину. Отже з 150.000 вояків ця армія буде доведена до 75.000.

Світозор Драгоманів.

Із спогадів про Лесю Українку

Творчість Лесі Українки та її літературна діяльність вже на протязі багатьох років була темами численних творів, статей і розвідок різних «авторів». Але ми маємо дуже мало писань, присвячених Лесі Українці як людині, громадській діячці, друговій та товарищі. Тим часом постать Лесі Українки така визначна, що потребує якнайбільшої уваги кожного свідомого українця, який шанує діячів українського народу. Правда, на піктограмах листування Лесі Українки та її творів можна створити собі досить правдивий образ про цю виняткову людину, але образ цей буде неповний. Він потребує додатків від сучасників, які особисто знали нашу писемниці, були в безпосередніх з'язках з нею, спостерігали її в повсякденному житті, працювали спільно з нею, або за її порадами тощо.

Мені почастило належати до таких осіб, я мушу сказати, що зустрічі з Лесею Українкою в різний час мого життя належали до найпримініших, які доводилося мені пережити. Ці зустрічі залишили за собою найглибші сліди в моїй свідомості не тільки тому, що Леся Українка доводиться мені двоюрідною сестрою, але й тому, що в її особі я мав людину, яка була постем і краснописемницькою виразницею ідеї іdealізму моого батька, якого я втратив, будучи однинадцятирічним хлопчиком. Леся Українка, на руках якої номер Михайло Драгоманів, багато в чому замінила мені батька, бо перебуваючи протягом чайного року під безпосереднім впливом і в найближчих відносинах з Михайлом Петровичем,

вона багато сприяла від пізнього й передала мені пізніше — ще до свого візду з Болгарії влітку 1895 року, а потім під час нових зустрічей у Києві, на хуторі Зелений Тай (коло Гадяча на Полтавщині).

Перші мої зустрічки з Лесею Українкою відбулися в лістовій формі, після того, як вона приїхала до лікарні Софії в 1894 році. Я тоді вчився в Паріжі в початковому відділі лінію (сполучена початковою та середньою школою). Якось разом з лістом від батьків я одержав також короткого листа від Лесі, де вона сповіщала, що приїхала гостювати до моїх батьків й по дружньому радила ретельно вивчити напам'ять французьких клясиків, бо хоч це може мені й тяжко, проте я коли-ніколи не пожалував вчителем часу; писала, що і вона, хоч і не вивчала напам'ять клясиків французьких, дуже їх любить. Це захочення глибоко відпало в мою дитячу душу, бо я тоді ще не усвідомлював того, що вивчення напам'ять в молодих клясах має бути матеріалом для вивчення і оцінки думок авторів в старих клясах. Леся з листів моїх вихователів до батьків знала, що щотижня треба було мені вивчити певну порцію байок, монологів з творів Расіна, Мольєра, Корнеля, яких, як я пізніше довідався, добре знала Леся.

Ця увага до мене двоюрідної сестри, про яку я знаю, що вона «писше вірші», піддала мені охоту вивчати те, що задавали вчителі французької мови. Я відповів Лесі, що старантимус бути знавцем, а якщо побачу її, то

Нюрнберзький процес

Виступ Павлюса. Щоденник Франка як доказовий матеріал. Справа Катину.

Нюрнберг. На нюрнберзькому процесі однією з найважливіших подій останнього часу був виступ кол. німецького генерал-фельдмаршала Павлюса, якого покликали як свідка советського прокурор Руденко. Павлюс стверджив, що Німеччина почала приготування до війни проти СССР ще у вересні 1940 р., вважаючи, що для повалення його вистачить 130—140 німецьких дивізій. Німці мали осигути лінію Волга—Архангельськ. На запит прокурора, хто з присутніх на лаві обвинувачуваних був активним учасником у підготовці нападу на СССР, Павлюс вказав на Кайтеля, Йо-для і Герінга.

Далі другий російський прокурор поль. Смірнов викривав німецьке систематичне нищення цивільного населення в Польщі. Найбільш обтяжують ці злочини обвинуваченого Ганса Франка, який є також відповідальним за влаштування таборів нищення людей в Майданчику, Освенцим та інших місцевостях Польщі.

Справжнім доказовим матеріалом проти Франка були питання з його юдідента та його промов від 1939 до 1945 р. Досить навести тільки деякі цитати, що їх подала прокуратура. Ось, напр., в одному з місць юдідента під датою 12 січня 1944 р. Франк писав: «Коли ми виграємо війну, то з поляків і українців та з усього, що є волочиться, буде зроблене ру-бане м'ясо». Щодо жidів, то літом 1940 р. Франк заявив в одній із своїх промов таке.

«3 жidами — це я хочу вам сказати цілком однозначно — мусить бути так чи інакше покладений кінець». Своє ставлення до поляків Франк оскрізлив як ставлення до комах,ubo він визнав публічно потребу масового нищення польського населення, що послідовно й робив на ділі.

В своїх доказах про те, що не тільки СС нищило цивільне населення, але робила це також вермахт, прокурор Смірнов називав факт, що оберфрайтер Леккерт з вермахту сам призначався, що він власноручно підпалив у різних селах більш як 30 будинків та особисто застрілив 1200 осіб. За ці його вчинки він дістав відзначення від німецького верховного командування та був призначений оберфрайтером, хоч до цього часу не мав ніякої ранги.

Третій советський прокурор полк. Покровський говорив про Катин. Він зачитав звідомлення російської комісії лікарів і юристів, які досліджували Катин. Вони пришли до висновку, що мордування доконано восени 1941 р., отже в той час, коли близько Катина не було ніяких советських військ. На підставі ствердження понад 100 свідків доказано, що масовий розстріл біля 15.000 польських полонених був доконаний німецькою військовою частиною, що мала назву «Штаб 537, піонерський батальйон» під командою оберлейтенанта Арнеса і Рехтеа та лейтенанта Готта.

Промова Сталіна

Москва. Перед виборами до верховної ради СССР — Сталін виступив з промовою в Москві, в якій сказав: «Будо неправильно думати, що війна була випадковою або вибухом в наслідок помилок поєднаних державних мужів, хоч такі помилки були справді зроблені. Вона була наслідком розлиту гостинності та зупинки військ і політичних суперечностей. Хіба що було б можливим, не допустити до катастрофи, якби були розподілені між усіма народами ринки збуту. Однаке це було неможливим при капіталістичному господарчому устрою. Ця си-

стема викликала першу світову війну. Друга світова війна була також наслідком капіталістичної системи. Це не означає однаке, що перша світова війна є подібна до другої. Капіталістичні країни (Німеччина, Японія, Італія), що перед застачуванням інших народів, у своїх власних країнах склалися з ознаками буржуазно-демократичних свобод, знищили свободу та запровадили систему беззглядного терору. Вони знищили самостійність і вільний розвиток маліх націй. Вони хотіли панування над світом».

Армія США звільняє Югославян

РЕВІЗІЯ В ЮГОСЛАВСЬКУМУ ТАБОРІ В МЮНХЕНІ

Мюнхен. Як повідомляє Дан, під час ревізії в югославському таборі в Мюнхені, яку перевели американські вояки, забрали багато паперів і документів та ручну зброю. Багато мешканців табору мало виказки «королівської югославської армії в Баварії», яку намагався створити генерал Попович для підтримки короля Петра.

дещо продекламую, бо на декламацію звертали використання викликавши увагу.

Зустріч з Лесею відбулася влітку 1895 року, за місяць після смерті М. Драгоманова в окопах Софії, в малому сільському Влада. Леся не було вдома, коли я приїхав: вона пішла разом з моєю сестрою купатися в гірському потоці. Вона це робила маєж щодня, коли була добра година, но дуже любила воду та її цілющі, підбадьорюючі властивості, а також прогулянки в гірському оточенні, хоч тоді хвороха нога І., в наслідок операції, нагадувала про себе, і Леся мусила ходити спираючись на палицю. Ми зустрілися на стежці, коли купальниці верталися додому. Леся Українка у вільновідьї мое привітання французькою мовою відповіла мій словами знатної пані до свого пана з п'єси Расіна «Лес Пляйдеурс». Вона зналася, що перед візdom з Парижу, де я вчивається, я брав участь як паж у виставі, яку влаштували гурток ліцеїської молоді. Я відповів належно, бо ще не забув своєї ролі. Зав'язалася дружня розмова. Леся розпитувала про Париж, про мою науку, батьківських приятелів, у яких я тоді жив. Говорила вона добірною французькою мовою, чистою, що вимови, не підбираючи слова, і раліза, що вчевід мене чисту паризьку вимову. Ми могли говорити зрештою тільки французькою мовою, бо іншою, крім болгарської, говорили я не зміг, розуміється, орієнтувався в тому, що говорилися, проте пам'ятаю, що часто суперечки мали палкій характер, особливо через болгарський південний темперамент. Пригадую, що Леся дуже цікавилася відомою боротьбою македонців, про яку розповідали гости, сіріякі Болгарія була п'ємонтом. Леся була значною спокійнішою: її уважно слухали.

В кінці літня 1895 року Леся Українка виїхала на Україну. Прошання було дуже тепле, не без сліз з обох боків, особливо з боку моєї матері, бо в тій час після смерті М. Драгоманова Леся була тою силою, що піднісала моральну бальорєсть нашій родині. Зокрема мене Леся різними способами підбадьорювала, розповідаючи багато тепло про дядька, вказуючи на цього, як на приклад, достойний наслідування, як на товариша, друга й учителя.

НІМЕЦЬКІ ФАХІВЦІ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Лондон. Як повідомляє лондонське радіо, президент Чехословаччини др. Едуард Бенеш заявив перед делегацією робітників чехословакської шкільної промисловості, що від 200.000 до 300.000 німців, потрібних як фахові робітничі сили у важливих ділянках промисловості, зможуть залишитися в Чехословаччині.

ІЦО НІМЕЧЧИНА ЗМОЖЕ ПРОДУКУВАТИ

Берлін. Як повідомляє Дан, Німеччина зможе продукувати щороку 5.000 легких тракторів, 500.000 кг азоту, далі обмежену кількістю паровозів, товарних вагонів та вантажних авт. Заборонено продукувати бульдозери, які використовують війська. Експорт виробів залізниці затриманий далі аж до остаточного вирішення альянтів. Продукція країн буде дозволена на 5,7 мільйона тон на рік.

КАНАДІЙСКІ ВТРАТИ У ВІЙНІ

Оttawa. Повний обрахунок канадських воєнних втрат становить: 104.927 убитих, ранених а також, що пропали без вісти. Втрати в армії становить 80.611 осіб; з них 76.537 згинуло на європейському терені, 1.988 на азійському, 208 в західній Інії.

Втрати повітряної флоти становить 21.930 з того в Європі 18.414, в Азії 480, в західній Інії 208.

Морська флота втратила 2.386, з того на європ. континенті 2.071, в Азії 20 та в західній Інії 295.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

* Під час землетрусу в північному Альжирі згинуло 276 осіб.

* В Голландії, в провінції Гелдерланд, згорівла дамба та залізла великий простор землі. 20.000 осіб, рятуючи своє життя, повтікали на дахи своїх будинків.

* В США уступив дотеперішній міністер внутрішніх справ.

* У Франції 10 березня відбудеться загальний перепис населення.

* Вісім фінських поєзів до парламенту з різних партій зажадали від свого уряду звірати дипломатичні зносини з Еспанією Франка.

* Незабаром австрійські полонені мають бути відправлені з британського і американського полону до Відня.

* Статистичне бюро Метрополітен Лайф Інсюреанс сповіщає, що протягом 1945 року при автомобільних нещасливих випадках у США згинуло понад 96.000 осіб.

* Американський лікар др. Ламберт Джонс винайшов ліки, що прискорять порівняння.

* Канада тепер має 12.119.000 душ людності.

* Советські джерела подають, що школи, які спричинили німецькі окупаційні війська на Україні, дорівнюють 285 мільярдам крб.

РОЗШУКИ:

Гладкова Петра, Віктора та Миколу — сестра Гладкова Клавдія. Регенсбург, Тангоферзідлонг, бльок 10/217, адм. «Слово».

Марію Жигалко — Федір Габелько. Регенсбург, адм. «Слово». (1—1)
Лиха Іван, село Викоти, пов. Самбір. Ірина Коваль, с. Береги Долішні, пов. Сянок. Відгукніться на адресу: Коморовський Йосиф, Мюнхен, Фрайман, СС-казерне, бльок В., ПП. 24. (1—1)

Дочку і зятя Недзельницьких Катерину і Володимира — Еременко Ірина Петрівна, Мюнхен, СС-казерне, бл. В. ПП/23. (1—4)

В'юна Янова — В'юн Галина. Мюнхен, Дахауерштрассе 9/П. (1—1)

Яцьковського Ярослава — брат Богдан, Мюнхен, Крайбургерштрассе 20. (1—1)

Братів Антона і Мирослава Дубасів — Степан Дубас, Платтінг, Грабенгассе 295 бай. Поп. (1—1)

Дружину Клавдію П. Сахненко — Трохим Сахненко, адм. «Слово». (1—2)

Сестру Феник Ніну — Ревенко Оксана, Китцінген, Фасфірк. (1—3)

Лазаревича Тараса — мама Лазаревич Степанія. Регенсбург, Ріхарі Вагнерштр. 8. (1—2)

Рабія Ярослава, Левкового Стефана. Василія, знайомих — Рябий Евстахій, Карлштадт, Кофріттасе 445. (1—2)

Жінку з дитиною Бондаренко Катерину Загорулька Миколу — пошукує Бондаренко Степан. Укр. табір Ульм. (1—1)

Сина Михайла Піхо, останньо в Мінсінген. Відомість про нього прошу написати на мою адресу: батько Піхо Антін, Вальбургірхен Кр. Пфаррхен, Нідербартен. (1—2)

Синів Герцик Йосифа і Евгена (Альгорн — Гамбург) — Герцик Іван, Вальбургірхен (Малерганс) Кр. Пфаррхен, Нідербартен. (1—2)

Калета Евгеньюша — сестра Катажина Калета-Спачинська. Міттертаїх, польський лагер. (1—1)

Івченко Елеонору, 18 років, останньо в березні перебувала Піттінг-Домгартен (Померанія). 2)

Дзвіненко Сергія-Іванченко Юрко. Адм. «Слово». (1—2)

Сина Володимира нар. 1926 р. в селі Наставіс, Тернопільського повіту — Колодій Михайло, Укр. табір, Інгольштадт. (1—5)

Рідних та знайомих — Єлахов Іван. Нідергейнг, Ландгауз/Ізар. (1—1)

Василя Гриніві зі Львова, який мешав при вулці Баззімірській 3 — брат Теодор Гринів, Карльсфельд біля Мюнхена, укр. табір, барак 9, мешк. 11. (1—1)

Писарева Зиновія і Тадея — мати Писарева Юлія і Нуся Гнатишн. Адм. «Слово». (1—2)

Рідних та знайомих з Палагиче (Товматична) — Остапчук Петро, Шльвайхе 13 бай Платтінг. (1—1)

Знайомих з Делятина — Клопішак Юрко, Шльвайхе 13/Платтінг. (1—1)

Оруда Мирона — Кіпаль Володимир, Авгсбург, Зоммерказерне бл. 1/110. (1—1)

Сина Зекунова Івана — батьки, Гольштадт № 231, Бен. Бамберг. (1—4)

Заруму Богдана — Лесків Михайло, Мюнхен, Ауерфельштр. 7/о. (1—4)

Сина Богдана Граба (1928) — Граб Михайло, Ноймаркт, Офф, Дурханслагер. (1—2)

Сестру Липник Марію і зятя Івана Липника — Стрибко Ірина, Мюнхен, лагер Карльсфельд, барак 9/6. (1—1)

Сира і Льва Козака — батько А. Коцак, Фірстеншель, Пассав. (1—3)

Вороненка Миколу — батьки, Карльсфельд біля Мюнхена, лагер ДП. (1—1)

Сина Чубко Бориса (в 45 р. вийхав з Комотав в район Пассав разом з Гаржовським із Сокала і Погорецьким зі Львова. Хто що знає про його долю, прошу помітити ласкаво: Чубко Галина, Ганновер, Мекернштр. 9, Камп «Лисенко». Бл. 5 а, кімн. 21. (1—1)

Своїх братів — Михайло Крупський, Штравбінг, Іттліндерштр. 20. (1—1)

Грицька Сеника з Маркополю — сестра Марія Сеник, Ноймаркт, Дурханслагер, бл. 13. (1—1)

Рідних: Малькевич Миколу, матір Малькевич Паланю та знайомих — Малькевич Микола, лагер Віндішбергердорф, пост Котмаєслінг б/Хам. (1—1)

Миколу Максимовича Герасимова — теща, теща і Надя, Регенсбург, адм. «Слово». (1—1)

Батьків Теофіла і Марію Яримовичів і сина Зоряна, які останньо переїхали під Берлін — Надя Радкевич. Укр. лагер, Карльсфельд, біля Мюнхена. (1—1)

Родченко Ірина з Білорусі 60 літ, шукає своїх дітей: Олександра (1914), Мотрону (1919) і Мотрону (1925) Родченків з Заполя. Платтінг, Шлахтгауз, Штандіммербараке. (1—1)

Сина Кардашевого Бориса — Кардашев Віра, Бамберг, Веісенбургштрассе 10, укр. лагер УНРРА 6, кв. 44. (1—2)

Лужницького Теодора — Олексій Максимець. Адм. «Слово». (1—2)

Своїх друзів — Дігінь Михайло, адм. «Слово». (1—2)

Чоловіка Цимбалюка Сергія — Цимбалюк Олена, Форт ін Бау, Маріенштр. 4/І. (1—2)

Братів П'яницького Миколу — П'яницький Зиновій, Регенсбург, Гангоферзідлонг, бл. 4/98. (1—4)

Другину Ігнатієву — П'яницький Ігнатій, Регенсбург, Гангоферзідлонг, бл. 4/98. (1—4)

Синів: Гарніка Анатолія, 1923, Вадима 1925 — мати Гарнік Марія. Прошу хто знає про них, позімнити на таку адресу: Ашаффенбург, укр. табір «Лагарде», бл. 2/34. (1—3)

Дружину Ігрусьевич Марію — Ігрусьевич Петро. Укр. табір, Зоммеказерне, Авгсбург. (1—2)

Дружину Безносюк Софію — Безносюк Володимир, Авгсбург, Зоммеказерне, Авгсбург. (1—2)

Дружину Ілювега Івану — Ілювег Віра, Амберг, Вільгельмказерне, бльок Ф. № 26. (1—1)

Дружину Ігоря — Ігор Ігорович, Рідний, 1928 з Альбанівського (Запоріжжя) — Ігор Ігорович, Амберг, Ессенбахерштр. 2/І. (1—3)

Сина Івана Романа (1926) — Сілецька Стефанія, Ашаффенбург, УНРРА, лагер Лагарде, Вюртцштр. 3/І. (1—3)

Братів Переpeлици Петра — Переpeлиця Дмитро, Танкгофбарік, Маркте, б/Інн, кр. Альттеттінг. (1—2)

Надію Пігіда з Венгрії — батьки, Регенсбург, адм. «Слово». (1—3)

Племінника — Мотря Пискарьова, Регенсбург, адм. «Слово». (1—5)

Тимчука Олесіандра — батько Тимчук Сава, Ашаффенбург (Баварія), Вюрцбургерштр., Лагардеказерне, бл. 3, лагер УНРРА. (1—1)

Лушпинського Мирона (останньо копав окоши в Бранденбурзі — Бартольд Унтернегер — Бреслав) — Іоанна Лушпинська, Швайнфурт, УНРРА, барак 196, школа. (1—5)

Сина Данилка Василя та знайомих — Данилко Іван, Мюнхен, Фрайман, ДП центр, СС-казерне, бл. В. П., мешк. 15. (1—2)

Павлов Степана, Макарець Василя — брат Макарець Антін, Мюнхен, Фрайман, ДП центр, СС-казерне, бл. В. П., мешк. 15. (1—2)

Бруханського Василя — брат Бруханський Степан, Пассав, Розенштрассе 32. (1—1)

Рудковського Бориса — мати Рудковська Оксана. Пассав, Іннштр. 12. (1—1)

Гаврілів Іван, Кравчин Михайло, відгукніться на адресу: Гаврілів Іван, Мюнхен, Фрайман, СС-казерне, бл. В. П., мешк. 24. (1—1)

Шульгу Петра — дружина Шульга Анна. Пассав, Шіспляц. (1—1)

Гамагу Михайла — батьки Гамага Василь і Марія, Пассав, Шіспляц. (1—1)

Братів: Пальчик Костю і Івана, племінників: Пальчик Семена і Івана, Сухового Федора, Іщенко Івана, Могилатова Юхима — Пальчик Іван, Пассав, Іннштр. 12. (1—1)

Рудenko Kuzmy — дружина Руденко Ліза. Пассав, Шіспляц. (1—1)

Любов Мерхель з Любанських — батьки: Хто знає адресу, ласкаво просимо позімнити: Дмитро Любанський, укр. лагер, Швайнфурт. (1—1)

Сестру Липник Марію і зятя Івана Липника — Стрибко Ірина, Мюнхен, лагер Карльсфельд, барак 9/6. (1—1)

Сира і Льва Козака — батько А. Коцак, Фірстеншель, Пассав. (1—3)

Вороненка Миколу — батьки, Карльсфельд біля Мюнхена, лагер ДП. (1—1)

Манько Дуню — чоловік Манько Павло. Вайсенбург, Янгштадт, укр. лагер. (1—1)

Сина Мирона, Ярослава та дочку Ольгу — Стакні Василь, Карльсфельд, кухня. (1—2)

Сина Зиновія — Роман Світенко. Карльсфельд, барак 2/27. (1—3)

Братів Філоріана — Евген Аверський, Карльсфельд, бл. 1/17. (1—1)

Доньку Марію — Никифорук Абраам. Укр. табір УНРРА, Швайнфурт. (1—1)

Карлі Коштир з його дітьми Ангіяном і Оксаною та гр.-кат. свящ. Антона Коштира — сестра Клементина Зозула. (1—1)

Зеленського Федора — Паливода Олександра, Розенгайм, Іннштр. 43, км. 51. (1—1)

Піордана Луки — Паливода Олександра, Розенгайм, Іннштр. 43, км. 51. (1—2)

Хто знає про долю збоє місце перебування Депіса Баранівського, прошу сповісти: др. Роман Барановський, Нікіфорівка (останньою Тюрингією); інж. Певного Миколу, нар. 1911, з дружиною (у квітні 1945 був біля Цвікав) — др. Володимир Зайцев з родиною. Усіх, хто знає про їхнє місце перебування та долю, прошу ласкаво, позімнити за винагороду до адм. «Слово». (1—1)

Сина Олексу — Василь Ковалинський, Фільсек УНРРА лагер б/Амберг. (1—3)

Григорія Маційовського (1928) з Завадівич, останньо в Берліні — Маційовський Ерастакі та Зофія Петровна. (1—1)

Синів: Рогового Михайла та Політавського Анатолія — Роговий Юрій, Авгсбург, Зоммеказерне. (1—3)

Дітей: Михайла, Данила, Марію Емілевичів — Емілов Полікарп, Інгольштадт, укр. табір. (1—1)

Чуму Василя (Вюртцбург — Авгсбург), Пальна Омеляна (Бамберг) з Бондрівчака Володимира — Святій Петро — Орест. Укр. табір Швайнфурт. (1—1)

Брати Василя і швагра Гуріша Степана — Ганин Надія. Укр. табір, Швайнфурт. (1—1)

Сина Скоріна Володимира — батько Скорін Федір, Кісін, Мергентай 2. (1—1)

Синів: Рогового Михайла та Політавського Анатолія — Роговий Юрій, Авгсбург, Зоммеказерне. (1—3)

Дітей: Михайла, Данила, Марію Емілевичів — Емілов Полікарп, Інгольштадт, укр. табір. (1—1)

Чуму Василя (Вюртцбург — Авгсбург), Пальна Омеляна (Бамберг) з Бондрівчака Володимира — Святій Петро — Орест. Укр. табір Швайнфурт. (1—1)

Брати Василя і швагра Гуріша Степана — Ганин Надія. Укр. табір, Швайнфурт. (1—1)

Сина Ігоря Лопатинського — мати. Хто б знає про чи працю прошу позімнити: Лопатинська, табір Карльсфельд/Мюнхен, барак 8/24. (1—4)

Синя Олігги Ігору (нар. 1916) та знайомих — Духченко Ніна, Мамберг, Оффенбах/Альтдорф, Мальтезерзлагер. (1—3)

Рідних та знайомих: Романюка Михайла (останньо був на Шлезьку в Міхельдорф, кр. Гайнав, Гольдберг), Пашулу Михайла, Нагаїа Петра і Григорія з Ніговиці. Хто знає про їх долю, прошу сповісти: Романів Василь, Карльсфельд/Мюнхен, Дахауерштр. 68. (1—2)

Сина Остапа Мельника, нар. 1930 р., останньо перебував в Фіновмарк на північ від Берліна — батьки. Хто знає про їх долю, прошу ласкаво сповісти: табір Карльсфельд/Мюнхен, барак 8/24. (1—4)

Дружину Віру і дітей: Івана, Ніну і Вадю — Черевко Федір, Мюнхен, Фрайман, СС-казерне, бл. В. П., мешк. 11. (1—2)

Рідних та знайомих — інж. Черняєв Іван, Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Сина Олега (нар. 1927) — Фролов Василь, УНРРА, табір Гайденав б/Гамбурга. (1—2)

Братів Сергія (нар. 1921) — Антоненка Михайло, УНРРА табір Гайденав б/Гамбурга. (1—2)

Батька Павла (нар. 1894) — Ефимов Олександр, УНРРА табір Гайденав б/Гамбурга. (1—2)

Братів (с. Лихівці, п. Станиславів) — Сташко Іван, Штравбінг, ДП 5. (1—2)

Захарова Миколу (останньо Східня Прусія) — брат Захарів Остап. Ландсгут, табір Св. Миколая. (1—2)

Братів Орловського Стефана (бай Фадеке 19, Фогельзлорфер через Гальберштадт) — Орловський Іван, табір св. Миколая, Ландсгут. (1—2)

Братів і знайомих с. Довге п. Дрогобич — Волошин Степан, Штравбінг ДП 5. В. П., 1/43. (1—2)

Братів (с. Лихівці, п. Станиславів) — Сташко Іван, Штравбінг, ДП 5. (1—2)

Сестру і брата — Ковалевич Семен, Штравбінг, ДП 5. (1—2)

Михайла Галицького — Якубович Тимко, табір Штравбінг. (1—2)

Синів: Евгенія та Володимира — Шербак Максим, Альтдорф б/Ландсгут, табір 1. (1—2)

Сина Воронцева Андрія або Івана Присяжного з Кривого Рогу — Федір Воронев, Мюнхенф/б/Касель УНРРА 505. (1—1)

Родину і знайомих — Ігор Туркевич, УНРРА, Шпиталь, Пассав. (1—2)

Рідних та знайомих — Муха Іван, Регенсбург, Карлштадт, № 5. С.І.С. (1—1)

Липського Георга, техніка (Харків — Саабрюкен) та знайомих — брат священик Сергій, Мурнау, Обербадер, Гардтштадт. 119. (1—2)

Рідних та знайомих з Тернополі — Мельничук Роман, Карльсфельд, укр. лагер. (1

СПІЛКА «УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО»,
кооператива з обмеженою порукою в Регенсбурзі.

Досі видано або виходить друком:

Періодичні видання:

1. Український тижневик «Слово»	0,50 за число з додатками
(Передплата не приймається, лише в роздрібному продажі)	
2. «Школяр», посібник для народних шкіл для 2-ої класи ч. 1, 2, 3	0,50 за число (випродані)
3. «Школяр», посібник для народних шкіл для 3-4-ої класи ч. 1, 2	0,80 за число (випродані)
ч. 3	0,80 за число

Серія «Українська лілісина»:

1. Т. Шевченко. Кобзар (вибрані твори) 128 стор.	5,00 РМ
2. С. Руданський. Співомовки (вибрані твори) 64 стор.	3,75 РМ
3. Леся Українка. Поезії (вибрані твори) 112 стор.	5,00 РМ
4. Л. Глібів. Байки (вибрані твори) 80 стор.	4,00 РМ

Листівки:

1. Митрополит Андрій Шептицький	0,40 (випродані)
2. Т. Шевченко	0,60

Різні видання:

1. Стінний календар на 1946 рік	1,00
2. Кищенковий календар на 1946 р.	1,50
3. Спортивний календар на 1946 р.	(друкується)
4. Пластовий календар на 1946 р.	(друкується)
5. Флірт — українська товариська гра	(друкується)

Ці всі видання можна набувати через кольпортерів або в крамницях українських таборів чи осель.

Синів: Радіона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Рідних та знайомих — Шелест Степан, Карльсфельд б/Мюнхен, укр. табір 8/27. (1—2)

Віторф — Гонтар Тетяну — Свідницьку Тетяну, Траунштайн, Хасляхерштр. 24, Обербаєрн. (1—2)

Вознику Олександра — Раєвський Іван, Траунштайн, Хайфорст, бар. № 9, к. 11, Обербаєрн. (1—4)

Ніну Локленко — Есения Локаенко, Траунштайн, Вассербургерштр. 61, казарне, Укр. Комітет. (1—2)

Сина Івана, останньо в Дрездені — Ломака Олександр, Регенсбург, дорф Барвінг, Крайцгоф. (1—3)

Синів: Мелютіна Василя і Григорія — Мелютін Венцик, Регенсбург, дорф Барвінг, Крайцгоф. (1—3)

Сина Саладовника Івана і дочку Саладовник Мотрю, останньо в Інгартії — Саладовна Анна, Регенсбург, дорф Барвінг, Крайцгоф. (1—3)

Ярослава Грінвальда і Юрка Мірзу — родина. Просимо, якщо что знає про їхнє теперішнє перебування, повідомити на адресу: Арсен Кусенка, Ландсгут, Штетгаймерштр. 19. (1—2)

Доньку Світлану Підоренко (Старий Саамбр) та Галину Піддячну. Хто що знає про них: прошу повідомити: Фюрт, Маріенштр. № 4, Котмітт, Підоренко. (1—4)

Сестру Височанську Вікторію — Височанський Еміль, Швайнфурт, табір 2, бл. 1, к. 126 а. (1—1)

Матір Катерину і знайомих — Пігулевський Олександр. Швайнфурт, укр. табір. (1—1)

Мудрій Іван з Золочева просить золотівців відгукнутися на адресу: Мудрій, Бамберг, вул. Вайбенштр. 19, табір № 6, УНРРА. (1—1)

Батьків: Григорія і Ани Микитин, брата Романа Микитина, сестру Ольгу і Евстахію з Болехова, тітку Юлію Доманську —瑪丽·Кубиши (Микитин), Швайнфурт, редакція часопису «Неділя». (1—2)

Батьків Теофіла і Марію Яримовичів та сина Зоряна, що останньо перебували в Карштедт, Вюртемберг біля Берлін — Надія Радкевич. Хто знає, про їх долю, прошу повідомити: Укр. табір, Карльсфельд б/Мюнхен, барак 4/13. (1—3)

Рідних та знайомих — Івана Наконечний, Любешка — Ілаабер, б. Регенсбург, (Гартенмюле). (1—5)

Рідних і знайомих — Гуменюк Любомир, табір УНРРА team 133, Фільсек б/Амберг. (1—1)

Знайомих — Татчин Володимир, табір УНРРА team 133, Фільсек б/Амберг. (1—2)

Хто знає про долю Мишакової Алли, що працювала б. Ростова в селі Гілієв, район Малхін, повідомте батька: Мюнхен, УНРРА, Дейтшес Уззен, Мішаків Микола. (1—1)

Петра Мешерау, Віру та Ольгу Мешерау з Борбова Івана — Мешерау Іван, Вайден лагер, Фіхтенбіль, барак № 26. (1—1)

Бурда Володимира і Александру — Бурда Іван, Вайден, Фіхтенбіль б. 26. (1—1)

Всіх знайомих з села Висоцько Нижнє, л. Турка, н/Стр., з села Бережки і Дверник, п. Сянік — о. Ізик Семен, Ганновер, англ. зона, Целлерштр. 61/І. (1—2)

Філь Михайла, Івана, Петра, Григорія — Філь Іван, Інгольштадт, Кауфалерштр. 1. (1—2)

Сина, зубного техніка, Валентина Шпікало — Степан Шпікало, Ашаффенбург «Лагард». (1—3)

Гавриленко Максима, Козловського Миколу, Ваканова Грицька, Фободору Марію, Вовк Грицька — Клименко Павло. Регенсбург, Гангоферштр. 11/І. (1—5)

Знайомих — Сторожук Іван, Регенсбург, бл. 2-й/33. (1—2)

Брати Константина Радченка (останній час перебував в концилегуру Саксенгаузен коло Ораненбургу) — Ганна Радченко, Регенсбург, ам. Ельбергштр. 11/І. (1—5)

Безмолитвінна — Гришина — мати Безмолитвінна Клавдія, Регенсбург, Ельбергштр. 11/І. (1—5)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)

Синів: Радиона (10. 6. 1924) і Александра (25. 7. 1928) — Лозовського Петро. Табір УНРРА, Карльсфельд/Мюнхен. (1—2)

Мевшу Миколу, Лину Трифона, Морозюка Семена, Корчака Семена і Петра, Куравського Івана, Сливінського Станіслава — їх земляки. Регенсбург, адм. «Слово». (1—2)

Родину та знайомих з околиці Стрия та Болехова — Доманський Василь. Старий Ульм, бл. В. м. 88. (1—2)

Брати Бажана Андрія — Бажан Михайло. Старий Ульм, бл. В. 88/II. (1—1)

Сестру Теклу і швагра Серг. Шевченко — Михайло Тимкович, Регенсбург, Гангоферштр. 82/ІІІ. (1—1)</

ПОЕЗІЯ ВОЛІ І ДІЇ

Так, мрія нас вела за океан,
до неї ми крізь пуші пробивалися,
для неї ми терпіли тяжкі злідні.
Свята, велична мрія,
що ніби люди можуть вільні бути...

Лесі Українка.

Сімдесят п'ять років тому, 25 лютого (13 лютого ст. ст.) 1871 року народилася Лариса Петрівна Косач, яка пізніше під приbrahim ім'ям Лесі Українки зайняла в українській літературі перше місце після Т. Г. Шевченка. Незріваніна сила і мужність поезії Лесі Українки, надзвичайно широкий діапазон її творчого генію, глибока ідейність її високомистецьких творів, волонтаристичний і бойовий дух її геройчної поезії — все це забезпечує творам Лесі Українки вічність і бессмертність. І кожне покоління знаходить в творах геніальної поетки нові і нові цінності.

В «часи глухонімії», коли Україна конала під важким чоботом самодержавної імперіалістичної Росії, в часи загального занепаду захування бойовою сурмою могутній голос мужньої поетки Лесі Українки. Це був несамовитий крик, справжній бунт проти того жахливого стану, в якому опинилася Україна, втративши свою волю і незалежність.

Ти в руках тепера, єдиний наш храм,
Вороги найсвятіше сплямили.

На Твоїм олтарі неправдивих богам

Чужоземці вогонь запалили...

Гостро карточно безволників і пасивних земляків за їх полохливість і рабську психолігію, поетка виступає проти рабства:

Хто раб? Хто подоланий? Тільки той,
Хто самохіт несе ярмо неволі.

Ставши на шлях непримиреної ненависті до ворогів, Лесі Українка закликає до рішучої боротьби, до повстання проти імперіалістичної самодержавної Росії:

Згадати тільки всі тяжкі муки,
Що завдали борцям за правду вороги,
Кому ж не стиснуться раптово руки
Від помсти лютої жаги?

Це в дитинстві Лесі чарував не гордий лицар-переможець, а нещасний подоланий, який, почуючи вже на своїх серці гострі сині грізного переможця, не зляється, а завзято відповідає: «Убай — не здамся!» Це гасло непримиренності: «Убай — не здамся!» — стало гаслом на все життя Лесі Українки.

Справжній борець переживає

...щощіла чаща для ідеї,

Геройчна мрія, і смерти неминучий трагізм. Геройчна боротьба українського народу за своє визволення вимагала від борців-героїв «свідомої жертвенністі»:

Завжди величніша путь на Голгофу, ніж хід
[тримальний].

...Путь на Голгофу велична тоді, коли тимить

[людина],
На що і куди вона йде, не прагнучи інших
[триумфів]...

Символами геройчної палкої любові до Рід-

ного Краю і палкої ненависті до її ворогів, символами непереможної твердої волі до жертви для Волі Батьківщини є геройчні постаті Мірія («Одержима»), лівчини-революціонерки («Гріннина»), Іфігенії («Іфігенія в Таїру»), Антей («Оргія») і т. ін. Конечно потребу саможертв в ім'я ідеї, жертви своїм життям для щастя і волі Рідного Краю розуміє Гріннина, яка заявляє:

«...Наша смерть

Научить інших, як їм жити треба!»

Гордий світязь Антей не зрадив свою Батьківщину, свое рідне мистецтво.

Боляче відчуваючи чужинецьке ярмо на своїй батьківщині, Антей заради слави не йде служити чужинцям. Антей знає, що «переможець тоді похвалиться, коли подоланий похили голову до нін і порох поцілує з-під стін». Антей не належить до тих мистецтв, що продають себе за гроші, що підуть пантотіфлю чужинця-переможця. Навпаки — він волеє краще змерти, «де перед побідником ворогом не покоритися». І він задушує себе стрункою з словами:

«Товариші, даю вам добрий приклад!» У цім геройчному образі вказано велику ідею відродження через смерть, ідею бессмертності волі через добре зірну смерть тих, що її носять у собі!

Оспівуючи славні часи великих змагань народу за свою волю і незалежність, коли геройчна молодь — ця «сіль землі» —

Ішла на смерть, на згубу неминучу; поетка, живучи в умовинах, що «спогасли всі вогні», коли настали «глухонімі часи», мріє про збройну боротьбу:

«Коли б то так судилося і нам

Спалити молодість і поляти при зброй!

Засуджуєши всякий компроміс і опортунізм, угодовську політику, Лесі Українка устами своєї геройні Оксани («Боярня») рішуче відкидає т. зв. «мирну політику»:

«Боялися розливу крові, а не подумали, що буде, як утихомириться все!» Вона бачить тяжкі наслідки цього «утихомирення»:

«...Зломилась воля,

Україна лягла. Москви під ноги.

Це мир по-твоєму — ота руїна?»

І Оксана приходить до висновку, що тільки «мушкетом та шаблею» можна успішно боротися за волю свого народу. Нікії поразки не можуть спинити цієї боротьби. На історичному прикладі, взятому із історії боротьби шотландців за свою незалежність в XIII—XIV. ст. (поема «Роберт Брюс»), Лесі Українка переконливо доводить, що тільки геройчна наполегливість може забезпечити перемогу повстанців над своїм ворогом. Шість разів розбивали вороги шотландців, але шотландці не здавались, і на сьомий раз вони здобули перемогу і повернули своєму народові свободу і державну незалежність. Свою державу побудували вони на принципах народоправства, широкій демократії. Свобода політична, еконо-

мічна і національна, свобода людини — свобода народу панує в шотландській державі. Як справжні демократи, шотландці проти імперіалізму, вони попереджають свого обранця піднімати свободу і сусідніх народів.

Поему «Роберт Брюс» написала Лесі Українка під впливом М. П. Драгоманова, свого дядька і учителя, який присвятив Лесі широкі демократичні погляди, які сприяли тому, що

мічна і національна, свобода людини — свобода народу панує в шотландській державі. Як справжні демократи, шотландці проти імперіалізму, вони попереджають свого обранця піднімати свободу і сусідніх народів.

Протагоніст усого свого життя Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка стала «людиною і борцем», як справедливо назначає Драй-Хара.

Протагоніст усого свого життя Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в інший світ — кращий світ, вільний», Лесі Українка з гірким болем пішне до М. П. Драгоманова: «Мені сором, що ми такі невільні, що носимо кайдани...» Боротьба за Волю народу, за Волю людини є основним мотивом творчості Лесі Українки.

Лесі Українка залишилася вірною принципам волі і народоправства. Прихідши до Відня 1891 р. «в ін

Л. Українка в обороні гідності літератури

Поданий нижче «Голос з Росії» однієї з жа-
зниць, що його написала Леся Українка в 1896 році з приводу урочистої демонстрації французьких письменників, яка відбулася у Версалі з нагоди складеного між Францією та царською Росією союзу. Проти того союзу протестували тоді й найпоступовіші представники тодішнього французького громадянства, а також поступові, опозиційні до царату коли Росії.

Протестувала й Леся Українка. Вона подала свій голос, надіславши те, що написала, за-
кордон — до вдови Михайла Драгоманова в Софію з проханням переслати до редакції фран-
цузького часопису «Літ Рено» або «якої-
їншої французької газети чи журналу ради-
кального чи соціалістичного напрямку», — як писала Леся Українка. «Да, були хуже
времена, но не было подле!» — писала в листі до дядини Леся Українка. — А все та-
ки мені хочеться, щоб з Росії дійшов хоч
один протест проти такої профанації поезії і
хисту, якої допустилися французи сей рік у
Версалі!»

Чи був надрукований «Голос» Лесі Українки — невідомо, але він безперечно є важливим історичним документом, який писала громадянка, людина й письменниця, що високо держала прапор волі й людської гідності.

Подамо «Голос» у перекладі на українську мову з французької, що зберігає разом з орігіналом в листуванні Лесі Українки.

ГОЛОС З РОСІЇ ОДНІЄЇ УВ'ЯЗНЕНОГО

Маленька поема в прозі, присвячена поетам і артистам, що мали честь привітати імператорське російське по-
дружжя в Версалі.

Великі імена і чутні голоси. Іхня слава лу-
нає на цілій світ... Видима річ, слабенький спів однієї невільниці не матиме такого ефекту, щоб привернути увагу тих величних півбогів, увінчаних лаврами та трояндами, вінками. Але ми інші, бідні ув'язнені п'єти, ми звикли до пісень без відомому, до нездійснених про-
хань, до марних проклять, до безрадних сліз, до приглушених стонів. Все можна стрима-
ти, за винятком голосу душі, — він дасть себе почути і в дикій пустелі, і серед натовпу, і навіть перед царями. І чоло, що ніколи не зазнало лаврів, не менш горде, не менш чи-
сте, воно не потребує лаврів, щоб ними при-
крити якесь безчестя. І голос, що ніколи не збуджував луну в золоті, не менш вільний, не менш щирій, він не потребує славних тлума-
чів, щоб бути добре зрозумілим.

Дозвольте ж нам співати. Пісні — це жеди-
не наше добро, бо все можна зуслухти, за ви-
нятком голосу душі.

Ганьба лицемірій лірі, услівливі струни якої наповнювали акордами залі Версалю. Ганьба чаклювання зрадливої німфі, яка з хаосу віків викликала мороб. Ганьба вільними поетами, які перед чужинцем звінені ланцюга-
ми своїх добровільно накладених кайданів. Неволя ще огідніша, якщо вона добровільна. Гань-
ба вам, актори, коли ви блюзінськими уставами з творів О. Олеся, Е. Маланюка (Балада про Тютюнника) і О. Бабія.

З інших авторів виступали: Т. Курпіта —

читте: «геть тиранів!!». Біда старовинним мі-
стам, що їх запітінівле каміння, іржаві ліх-
тарі та тісні площі є великими промовцями і
не зможуть мовчати!..

Добри французи, заведіть нашого царя пода-
лі від цього міста привідів, до Шальону, до Трієсту, все одно куди, але подалі, бо тут у кімнатах Антуанети і Лідовика ліхі кошмари можуть порушити його спокій п'єти такого триумбу, післа таких жертв, що усталі дорогу його колінні Цезаря, яка пройшла по мертвих. Чи даремно після вашої сплюшо-
ні Марсельєн співали найсумніші приспів: боже, царя храни!

Добре ж будуйте міст, що має з'єднувати народи, хай не буде він менш міцний, ніж ті старовинні париські розкішні мости в Парижі, — в Москві! Вони ж добре витримали невгав-
ловий танець позбавленого кайданів татовану, підбурюваного піснявишю, освітленого по-
жежами. Подайте ж, щоб ваш міст не заз-
лився, бува, під час одного з цих днів великих народних балів, воєн чи революції, цих блис-
кучих маскарадів.

Добре ж будуйте міст, що має з'єднувати народи, хай не буде він менш міцний, ніж ті старовинні париські розкішні мости в Парижі, — в Москві! Вони ж добре витримали невгав-
ловий танець позбавленого кайданів татовану, підбурюваного піснявишю, освітленого по-
жежами. Подайте ж, щоб ваш міст не заз-
лився, бува, під час одного з цих днів великих народних балів, воєн чи революції, цих блис-
кучих маскарадів.

Великі поети, великі артисти, які є пре-
красною машкаркою прикриватиме ваші знамени-
ї облачти під час цих великих свят! Який са-
ме буде ваш бістюм — якого віку, якого сти-
лю, — що вас прославить під час цих шален-
их днів? Шо ж нас, таких чевідомих, не-
званих тепер, яких великих світу цього не зво-

ять навіть помічати, ми підемо без машкар у
ці страшні дні, бо залишні машкарі не зможуть замінитися на лицемірій оксамит.

Чи ви знаєте, славетні побратими, що таке убозство, убозство країни, яку ви називаєте та-
кою величиною? Це ж више улюблене слово, це
бідне слово велич, смак до величного, при-
рождений французам. Так, Росія величезна, ро-
сійнина можна заслати аж на край світу, не викидаючи поза державні межі. Так, величезна
на Росія, голод, неосвіченість, злодійство, лицемірство, тиранія без меж, і всі ці величі не-
щасти величезні, колосальні, грандіозні! Наші
царі перевершили египетськими своїми нахилами
до масивного, їхні піраміди високі і дуже
міцні, ваша Бастилія була під цим ворівнянином
з ними. Приходьте ж, великі поети, великі ар-
тисти, подивіться на велич наших бастиль-
ських, зійті з естрад, здійміть свої котурни
ї огляньте вашу прекрасну в'язницю. Не бий-
тесь, побратими, в'язниця поетів, що люблять
волю, батьківщину і народ, не така ті-
сна, як інші місця ув'язнення, вона простора
її славне ім'я — Росія! Поет може там ме-
шкати і навіть безпечно, втративши тільки
їм'я або втративши все.

Житіть же спокійно, побратими прославлені
вашими величезними іменами. А ти, французька
муза, вибач співачці-невільниці, позбавленій
імені. Все таки я менше тебе зневажлюємо
від убогого прозою, ніж твої вільні друзі в
своїх прекрасних уlesливих віршах.

Ув'язнена.

Вечір літератури й пісні в Карльсфельді

Заходами мюнхенської спілки письменників і журналістів у великій залі карльсфельдсько-
го табору дія 16. 2. ц. р. відбувся великий концепт слова й пісні. На вступі письменник Юрій Коса виголосив промову про 25 років української літератури на чужині. Прелегент, поспілуючись на слова Т. Шевченка, обґрутував твердження, що українські твори на чужині й за першого періоду, в двадцятіх і тридцятих роках нашого віку, юні зуміли злітіти на чужині «другу Україну» й «другий Дніпро», свою духову батьківщину й у служ-
бі для неї та для країни ідеалів вселюдсько-
сті знати визначні твори. З черги Ю. Коса переглянув все нараднини нашої поезії й прози на чужині, які за першого періоду визначені іменами Ю. Дарагана, О. Стефановича, Е. Маланюка, Ю. Липи й О. Ольжича, а в другому цілою низкою імен старших і молодших творців. Служіння громадськості, спорідненість із філософськими течіями сучасного заходу та бруніки нового гуманізму — ось притаманності сучасного українського письменства на чужині. Ю. Коса прочитав розділ із своєї великої історичної трилогії «Патріот», проповідю ідею якої є свобода й участі українців у боротьбі за здійснення її на переломі 18 і 19 ст.

Декілька пісень зі свого репертуару відпінав з усіхом відомий співак Р. Антонович. АРТИСТИ ПОЧИНЮК і Колосів з величним тем-
пераментом і зрозумінням читали уривки з творів О. Олеся, Е. Маланюка (Балада про Тютюнника) і О. Бабія.
З інших авторів виступали: Т. Курпіта —

НАШІ ВТРАТИ

† Др. Степан Шухевич

Вівторі серпня 1939 р. до Бобрина, перебув там аж до приходу німецької армії. Звільнинись, переїздити на короткий час до Берліну, а звідти до Кракова, де провадив адвокатську кан-
целярію, обороняючи українців на розправах перед німецькими судами. Тут розпочав писа-
ти свій великий твір «Історія українських про-
цесів», який згодом, по прилученні Галичини до т. зв. Генеральної Губернії продовжував у Львові аж до 1943 р. Однак, коли гестапо почало переслідувати українців, масово їх ар-
тиліюючи, розстрілюючи та вивозити, др. Шухевич спалив з болем серця цей свій кап-
тальний твір, побоюючись, що він не став джерелом для гестапо до це захватішого пере-
слідування. В жовтні 1944 р. переїхав до мі-
стечка Кентніг у Баварії. Тут захопила Його людина, яка чимало пошкодила Його здо-
рюю, уже й так підірваному останніми пере-
живаними. Др. Шухевич простудився, за-
хворів на грип, з яким прийшли різні усклад-
нення. Др. Шухевич тали в лікарні помер.

Один з Його, синів, якій приїхав до Амбергу забрати батька додому в Кентніг, застав Його на смертній постелі. Українська еміграційська колонія в Амбергу влаштувала Небіжчикові похорони, складаючи Його тілінні останки на місцевому цвинтарі.

Вічна Йому пам'ять!

МАЛЕНЬКИЙ ФЕЙЛЕТОН

Хатинка Дядька Хоми

Потрапив я інцидентом на літературний яр-
марок. Письменників там збіглося — сила-си-
ленна. Хоч требаючи інші гати. Кричать, біда-
ють і чого кричать — розібрати неможливо. Може зони, письменники, і знають, що ла-
ють, але я, сторінний, нічого не зторопав. Слухав я, слухав та вже й тікав наставився. Коли же один письменник у спідніці як не га-
ласе: «Пішмо про українську хатинку дядь-
ка Тома!». «Еге! — думаю. — Того зони й
заявляє, що не знали, про що писати...»

Пішов я звідти, а та хатинка дядька Тома з голови мені не йде. Так пілій день і проходив із хатою в голові. І вночі сплати не міг — все мені хати та ділкі вусаті і безвусі. «І чого воно, — думаю, — отака нечистість у голову лізе? Я ж не письменник...» А далі: «А може — спробувати? Про хату, так про хату. Напишту — дасьбі і в письменниках пролізу».

Пішов панеру купити. Заходжу до кімнати, де його продавати, і тут мені думка до голови стрілila: «Хатинка дядька Тома» і «Хатинка дядька Хоми» звичить майже однаково. Знайти, не доведеться брехати, називаючи дядька Томом, коли він насправді Іваном або що якож так зветься...»

Думаю та сам, чи та сам пан, чи то пан — дядько Хома підходить. Спітався, чого собі бажаю, та й пішов панеру для мене шукати. А я тим часом на всі боки зиркаю, — мало мені очі не повізлять — щоб встигнути усю хату докладно оглянути.

Чого-чого тут тільки немає! Перше — ліжко до бісса, та не простих, а поворожніх. А головно — на одному ліжкові краму різного купа лежить. А під ліжком ще більше.

У мене очі так і забігали, вже й про панір забув. «Ото, — думаю, — дурень! Не заз, де то добре зупинати. Накуплю ж тепер жінці та діткам гостинці. Ій-бо, марок із десять ви-
кину, не пошкодую».

Затиснув пропів в кулапі, та й питаю, чи можу щось купити. «Алех прому!» — відгукнувся дядько Хома. Так ввічливо та лагідно.

Тяжко було вибирати. І та гарні, та й діє-
ре не гірше. Попався мені в руки гребінець. Питаю, що це. «Хома й каже: «Для
Вас, пане, всього десять марок. Іншому б за-
такі гропі не дав — а Ви мені дуже сподоба-
лися...»

«Аж десять!» — перепитав я.

А він продовжує: «Може, що що хочете? Дешевше, як у мене, ніде не купите... Ось каминці для запальнини — зали від них займається. По дві марки. Панір для пінгарок, та-
кож і з тютюном до цього не треба — по п'ять... А може, — дисcretно нахилився Хома до моєго вуха. — Може, парфумів фран-
цузьких, ще зперед війни. П'ятдесят». І з пі-
зами словами він підінів мені до носа пляшечку, завішану з мізинцем. Підивився я скоса на
свої десять марок та й устроив їх знову до кишечні. А дядько Хома, як соловей, співав,
все нові та нові дорогоцінності витягає. Я ж задумав потроху до дверей, а тоді як не чу-
рну. Тільки закуріло...

Віжу сходами, а дядько Хома мене всіля-
ко-московському лає, мовляв, тільки час йому
дорогий забрав.

Добіг я додому і аж тут побачив, що забув панеру купити. «А, може, воно і краще так! А то мусив би писати про хатинку дядька Хоми... Хай Йому біс, не хоту. Ще подумати, що я то про свою, та до суду за спекуляцію віддадуть. Та, мабуть, це й не та хатинка, що наї письменники лаялися».

Лютий, 1946.

—mo.

СВЯТО КРУТ

В таборі Вайсенбург 28. I. відбулося свято Крут, де над оздобленою землею могилою о. Бойко відправили панахиду, а. п. Л. Ішук промовив до численної громади українців. Потім у залі відбулася вечірка з співами й деклама-
ціями школарів та промовою мітка.

Permitted by authority of Military Government, November 1945
Редактор Колегія. — Видав Спілка «Українське Мистецтво», кооператива з обм. порукою в Регенсбурзі. — Адреса Редакції і Адміністрації: Regensburg, Ganghoferstrasse 217.
Satz und Druck: Mittelbayerische Zeitung, Regensburg, Kumpfmühler Straße 11.